

Peurajahtia mäyräkoiralla ajattaen

Kirjoittanut: Harri Matikainen

”Laitetaan toimittaja tuohon mäen päälle. Koiramies lähtee siitä kohdalta ja monesti eläimet tekevät lenkin mäessä ja tulevat koiramiehen jälkiuralle”.

”Uih uih uih uih uiuiuiui” Jo näkyy valkoinen häntä korkealla keikkuen, kun peura loikkii rauhassa, välillä taakseen pälyillen. Kohti on tulossa, mutta juoksuun ei luodikolla parane räiskiä. Viiuh, vihellys ja peura pysähtyy suoraan kohti passimiestä. Nopea tähtäys, varmistin pois, herkistin päälle ja hipaisu liipaisinta. Pam ja peura hypähtää korkealle. Muutama hoiperteleva askel ja sinne kenttään romahtaa ensimmäinen mäykyn ajosta ammuttu valkohäntäpeura tai nykyisen lajimäärityksen mukaan valkohäntäkauris.

Noinhan se nopeasti menikin, mutta ajojahtiviikonloppu tarjosi paljon mielenkiintoisia kokemuksia ensikertalaiselle.

Valkohäntäpeura, Laukonpeura eli valkohäntäkauris (*Odocoileus virginianus*) on Suomessa varsin uusi tulokas, amerikansuomalaisten Suomeen istuttama vieraslaji. Vuonna 1935 seitsemän minnesotalaista valkohäntäpeuraa toimitettiin Suomeen Laukon kartanon maille perustettuun tarhaan. Matkalta selvisi hengissä yksi uros ja kolmen naarasta. Näiden neljän, sekä myöhempien kannanvahvistusistutusten jälkeläisistä on peräisin koko nykyinen valkohäntäpeurakantamme, arviolta noin 30.000 yksilöä.

Valkohäntäkauriin jahtiaika kestää syyskuun lopusta aina tammikuun loppuun.

Narvan metsästysseura toimii Vesilahdella aivan Laukon kartanon läheisyydessä, joten onhan selvää, että peurana kansankielessä vieläkin tunnettu eläin viihtyy alueella erittäin hyvin. Ja tulee ilmaston muuttumisen vuoksi viihtymään vieläkin paremmin.

Laajat peltoalueet, vuoret, kuusikot ja hakkuuaukiot ovat peuran suosikkialueita. Ne tarjoavat suojaa ja ravintoa, joten miksipä ei kanta rikastuisi runsaisiin kaatolupamääriin.

Narvan metsästysseurassa on jäsenistö jakanut peuraluvat demokraattisesti ja jäsenistö sitoo määrätty velvoite oman kiintiönsä metsästyksestä. Lisäksi seura järjestää jahtikauden aikana useita seuruejahteja ajavien mäyräkoirien kanssa. Näitä kutsujahteja olen päässyt vierailuillani kunnioittamaan useita ja peuroja on tuon ensimmäisen kuvatun lisäksi muutamia kaatunut.

Lunta on ja sitten ei ole

Peurajahti vaatii lunta, kun ollaan kyttäyskopissa. Nykyaikaisilla kiikaritähkäimillä nähdään kytätä ja ampua peuraa vaikka läpi yön, jos lunta on sopivasti. Mäyräkoiralla tapahtuvassa jahdissa lumelle ei ole niin suurta merkitystä ja syvä lumipeite estää oikeastaan kokonaan iloisesti raikuvan jahdin.

Omalle kohdalle sattui ensimmäiseksi jahtiviikonlopuksi molemmat lumen olomuodot, eli vielä perjantaina saavuttuani Vesilahdelle, maassa oli ohut lumipeite ja kopissa näki välttävästi. Sitten lauantaiaamuna yöllä alkanut sade syövytti maata mustaksi ja mäyräkoirat nauttivat tilanteesta täysin rinnoin. ”Hau hau, eipä tarvii tikkaria myöten kahloa hangessa”.

Jahtikuviot kävimme Narvan seurojentalon pihassa nopeasti läpi. Jahtivouti Ari Arvela tarkisti toimittajan paperit ja sitten päästiin itse asiaan. Käytössämme oli neljä mäyräkoiraa, joista kaksi kerrallaan läksi peurojen perään.

Taktiikka tuntui isännillä olevan selvillä ja minähän vaan seurailin Arin mukana ja kävin siihen istumaan, mihin käskettiin.

Mäyräkoirajahdissa näkyi käytäntö olevan, että etsittiin sopiva mäennyppylä, pistettiin sopiviin kulkupaikkoihin passimiehet ja sitten eri suunnilta koirat päästettiin irti. Yhtä passitusta lukuun ottamatta koirat aloittivat peura-ajon ykkösminuuttien sisällä. Kyllä asia siis tiedettiin.

Ensimmäisessä ajossa olin hyvällä kulkupaikalla, mutta peurat menivät ketjun läpi muutaman sadan metrin päästä. Yksi passimies pääsi ampumaan, mutta 10 metristä juossut peura oli kiikarissa vain lyhyen ajan ja pompussa kuti meni ohi.

”Eihän se yleensä noin ja miten se nyt taas”. Huumorilla on iso osuus hyvässä jahtiporukassa ja mitpä siinä enempiä murehtimaan. Uuteen paikkaan ja äijät lennosta passiin.

Seuraava ajo ei tuottanut vielä kaatolaukauksia, vaikka passimiehet näkivät peuroja. Eläimet olivat erittäin vauhoja ja ampumatilanteita ei siunautunut.

Mutta mitpä on metsästys ilman pakollista nuotiohetkeä. Hetkessä saimme siis puut ainakin savuttamaan ja pidin sitä kohteliaisuutena lapinmiestä kohtaan. Ehkä herrat tahtoivat karkottaa alkutalven hyttyset ja hyvin siinä puuhassa onnistuivatkin.

Saimme eri kypsyyssasteiset makkarat tungettua pötsiin ja sitten siirryimme iltapäiväksi hieman kauemmaksi aamun tohinoista. Paikan piti olla erittäin varma ja sainkin mielestäni erinomaisen passin mäen päältä.

Peurat lähtivät heti liikkeelle kun koira oli ehtinyt nyppylän laelle. Kuulin jahtipuhelimen kautta, kuinka passimiehet näkivät peurojen kiertävän mäkeä aivan koira kintereillä. Tokihan siinä jännitys nousi huippuunsa ja pää keikkui puolelta toiselle hakien kohti tulevaa peuraa.

Sitten kun sitä vähiten odotti, kuuluisa sivusilmä havaitsi liikettä oikealla ja loppu onkin jo alun kertausta.

Yksinäinen naaras tuli viistosti minua kohti, reilun 30 metrin päästä Arin passia. Kohteliaana metsästäjänä hän jätti ampumatta, kun näki eläimen loikkivan kohti vierasta. Kiitos tästä vielä kerran.

Eläin tuli pellolle ja pysähtyi kun vihelsin vaimeasti. Muutamien koivujen välissä oli suora ampumalinja ja otin nopeasti eläimen tähtäimeen. Viikolla kohdistettu JahtiJakt tähtäin oli nyt todellisessa tulikokeessa, kun hain pisteen peuran olkaan. Kosketin liipaisinta ja luoti sujahti 6,5 x55SE CZ American luodikon piipusta taivallukselle. Lienee ollut pikataival, sillä hetkessä peura tunsu kipakan iskun kropissaan ja sitten alkoi matka kohti ruokapöytää.

Näin siis tällä kertaa ja uusia kaatoja suunnitellaan. Hyvää alkanutta vuotta kaikille erä- ja kalamiehille, pysytään sivuilla.